

ДОБРУЖАНСКИ ГЛАСЪ

GLASUL
DOBROGEAN

Органъ на Българско-
то малцинство отъ
Ромъния

АБОНАМЕНТЪ

За една година . . 300 лей
За 6 месеца . . 160 .

Адресъ: Glasul Dobrogean
str. Pr. Elisabeta 4 Bazargic

МУТНО ВРЕМЕ

АМНИСТИЯ

Малко безгрижие!

Европейската атмосфера
ново изтоварена съ бой-
напрежение.

Ще не сж се изминали
есетъ години отъ все-
ката касапиница и дип-
титъ сж обвзети нано-
тъ умопомрачение. За-
ща се клетвитъ на ми-
майки и бащи, които
ваха да пратятъ при
война да се биятъ
оматитъ, генералитъ и
икантитъ на топове.

Сички сж настръхнали
то батавска сълза ча-
една нищожна дра-
на, за да се превърне
ко въ прахъ.

Облагодетелствуванитъ
версайлскиятъ миръ
нави, търсятъ на всъка
начинъ да запазятъ
обитото. Всъка отъ
апелира за отстъпни-
во, когато се отнася до
итъ и е непреклонна,
то се отнася до нея.

Ще може ли по този на-
чинъ да се дойде до раз-
бирателство е ясно. Англия
бѣше непримирима спрѣмо
Италия, както Франция е
непримирима спрѣмо Гер-
мания.

Италия има право на
експанзивностъ, както и Гер-
мания има право на едно
почтенно и на равна нога
третиране отъ другитъ ве-
лики държави. Франция, ма-
каръ и колебливо, прило-
жи санкции спрѣмо Ита-
лия, обаче, Англия не же-
лае да се ангажира въ ед-
на постъпка, която ще за-
пали една много по страш-
на война отъ общоевропей-
ската.

Германия е решена да не
отстъпва и, ако дипломати-
тъ събрани днесъ въ Лондонъ
въ 12 тия часъ не покажатъ
малко благоразумие и до-
бра воля, човѣшката каса-
пиница е отново отворена.

Букурещъ — Въ Министерст-
вото на правосъдието се рабо-
та усилено за съставянето на
единъ законъ за амнистия, кой-
то следва да бѣде поставенъ
въ най-скоро време предъ пар-
ламента.

Тази амнистия се приема по
случай новитъ проѣми въ пе-
налното наказателно право, на-
то съ това се цели преминава-
нето въ новъ пенални положе-
ния.

До тоя моментъ не се знае
до яже ще се разпротрѣ ам-
нистията и колко категории ос-
сждени ще обхванѣ.

Понеже углавния наказателенъ
законъ забранява бѣдещи амни-
стии, време е сега да се напра-
ви, въ настоящия моментъ, една
амнистия въ широката смисълъ
на думата, която да обхване
всички осждени категории.

Въ политическиятъ кръгове въ
букурещъ се сѣбта, че тая ам-
нистия трѣбва да обхване и по-
литическиятъ затворници, които
сж сложени въ затвора на осо-
бенъ режимъ и биле осждени ка-
повече време, откогато трѣб-
ва.

Отъ известно време по-
цѣлъ свѣтъ се говори за вой-
на. Войниственото сж настроени
добруджанскитъ жители: бъл-
гари, турци, ромънци, гърци,
арменци, евреи, цигани — всич-
ки настръхнали! Цѣлиятъ до-
бруджански „интернационалъ“
е полъ наза.

Иматъ право хората: дип-
ломатитъ водятъ.. война въ
Лондонъ, а тѣ — тукъ. Жан-
дармитъ и македонцитъ отъ
салистренско ако иматъ право
да обявятъ война на.. невин-
ното българско население, за-
то тукъ поне да не се настро-
яватъ войниственото? Кой законъ
имъ забранява? Коя буква отъ
него ги спира? Кефъ! Настрое-

ние! Война, та война!?

Ако можетъ само разпра-
витъ за война и тукъ таме я
прилагатъ на практика, женитъ
сж въ пълно настѣпление. За-
вѣра на една махленска чепи-
ма лѣтъ си скубеха коситъ, а
третя налагане съ кобилищата.
Сжция денъ две жени на два
жандармски шефа, отъ едно
близко село, бѣха закарани
при лѣкаръ на превръзка,
паднали ранени на полето на..
полисраженнето.

Настроение! — Вѣнно! ?
Не могатъ да разлѣятъ, на-
вѣрно, кжщата на лѣдо Мит-
ко. И това е пакъ следствие
войниственото настроение! II.

ЕДИНЪ КОНЦЕРТЪ

Съ право гражданството
отъ Базарджикъ или Силист-
ра изказва мнение, какво де-
ятелнитъ около Културнитъ
Обществъ, Театрални секции,
Университети и др. темъ по-
добри, сж много ограничени.
Тѣ представятъ писецъ следъ
писецъ, а много рядко имъ е
минавало презъ умъ да пред-
ложатъ на гражданството,
известенъ концертъ, кждето
да се застъпятъ между дру-
гитъ — а може и най-много,
хубавитъ български народни
пѣсни.

Преди години, и то много
отдавна, катедралниятъ хоръ,
наедно съ обединенитъ теат-
тр. „Сава Сгннновъ“ — „Св.
Троица“, поднасяха по нѣщо
на жадващата публика, ко-
гато отъ тогава до днесъ не
е изиганъ нито единъ кон-
цертъ, който да покаже съ-
кжстелуването на пѣвчески
сили отъ града на.

Преди, известно време, по-
чувствувае, може би тая

праздната, стария ветеранъ
на театралното и пѣвческо
поле у насъ, г. Ал. Бѣчваровъ
е решилъ да удостои граж-
данството съ единъ концертъ.
Отъ повече отъ два месеца
той работи съ своя хоръ —
катедралния, за сполучливо-
то изнасяне на концерта.
Трудноститъ, които не лип-
схватъ у насъ, ни сж изве-
стни. При все това желѣзна-
та му воля и ентузиазма на
хориститъ и хористикитъ
наддѣлываютъ.

Въ сжбота вечерта, ба-
зарджикито гражданство
ще чуе първиятъ по рода си
концертъ, плодъ на скромни-
тъ сили на г-нъ Бѣчваровъ и
неговиятъ хоръ „Св. Георги“.
То заслужено трѣбва да го
посети, като даде на тоя
начинъ възможностъ на проп-
ва на подобни инициативи.

Ще бждемъ свидетели въ
сжбота!

А. М.

Решенията въ Лондонъ

Германското правител-
ство нѣма да може да
не участвова въ съвета
О. Н., освенъ, ако съ-
даде обещание, че
встъпи веднага въ
говори по неговото
положение.

а да се дойде до ре-
нието, да не се даде
можностъ на Герма-
да вземе участие въ
ета, споредъ едни би-
причина думата als-
която съветътъ взе-
тъ единъ видъ като
орцъ-мажоръ. А това
чи чисто и просто кол-
то е възможно по скоро.

ближитъ решенията
на съвета

а първото заседание
председателствувало отъ ав-
стрийския делегатъ, сж взе-
следнитъ решения:
Съветътъ проучи въпро-
съ повдигнатъ отъ Фран-
и Белгия по отношение
та отъ Локарно.
Председателътъ събщи че
на О. Н. се взело реше-

ние, да се изпрати на Герма-
ния покана да присѣдствува
на събраниято на заинтере-
сованитъ страни, Франция и
Белгия.

Четена е била телеграма-
та на секретъра на О. Н. и
отговора на германското при-
вителство.

Преди да се пристъпи къмъ
дневния редъ, председателятъ
повдига и предлага два въпро-
са: въпросътъ да бѣде тре-
тирана Германия на равна
нога съ всички други членове
на Съвета на О. Н. и Ло-
карнскиятъ въпросъ: да се за-
почне веднага, въ най-скоро
време, проучване повдигнати-
тъ въ речта си, въпроси
отъ Хитлеръ.

Резултатитъ на тайното
заседание

„Да бѣде съобщено на
Германия, че може да у-
частвува въ съвета на
О. Н. на равна нога съ
другитъ членки подписа-
ли Локарнския пактъ.
Германскиятъ делегатъ, о-
баче нѣма да има право
на изборъ, понеже не
е членъ на О. Н. Що се

отнася до германскитъ
предложения тѣ сж били
въ компетентността на
държавитъ подписали
Локарнския пактъ и не
влизатъ въ ресорситъ на
О. Н.“

На кжсо казано

Последната частъ на от-
говора-комуникатъ: Герма-
ния може да участвува на
Съвета на О. Н. въ Лон-
донъ, като държава, не
членка на О. Н. — като об-
виняема. Нищо повече.

Факта, че не й се дава
право на гласъ показва и
опредѣля точно качеството:
обвиняема!

Едновременно съ това,
съвета на О. Н. отклонява
качеството си да проучи
германското предложение,
като го казва, че ще проу-
чи въпроса, като съ това
изка да даде на Германия
единъ урокъ — повторю да
не взема решения, които
да слага въ изпълнение,
преди да се посъветва съ
други велики сили.

Г-НЪ ТИТУЛЕСКУ

и поканата на Германия въ Лондонъ

Букурещъ — мартъ. Ми-
нистерството на външитъ
работи съобщава:

„Вестта разпрѣсната отъ
нѣкой чужди агенции, как-
во, че г-нъ Титулеску е
билъ противъ поканването
на Германия въ съвета на

О. Н. не отговаря на исти-
ната.

Не само, че г-нъ Титу-
леску е подържалъ тази
покана, но е далъ и фор-
мулата за поканата, която
е била приета.

МАЙЧИНИЯТЪ ЕЗИКЪ

„Банатскибългарскигласник“ на уводно място печата статия „Майчиният език“ в която между другото се казва:

Майчиният език е най-скъпото благо за всяка нация. Нито една нация не ще изчезне, докато се пази езика. Но това пазенетръбва да се тачи от всички, да пазят и говорят на чист език. Всъщност от нас гръщи — против майчиния език: когато на място за всяка работа тръбва българско наименование да му даде, той не помислюва, ами скоро открадва — или ако тъй искате — си заема от някой други езици изрази. Особено това учените упражняват в наш майчин език, т. е. на всяка трета дума си заемат от някъде. Най-много от маджарите, с които общувахме и живяхме в добри отношения около 200 години.

Не ща да изреждам много чужди думи, нанесени и употребени, защото няма място за всички, а друго, ако всеки от нас само малко си помисли, ще види, че един банатски българин се ползва най-малко с толкова чуждици, колкото и български такива, ако не и с повече, защото всяко ново изречение само на чужд език го казваме. Ами кой е виновен за това? Нали всеки знае, че нас братята от България твърде не ни разбират, а нито ние тях, само по смисъл чувстваме от една и от друга страна, че имаме нещо общо, че сме от една и съща кръв? Който чете „Гласника“, ще се устреми каква е разликата на българите от Винга и езика на братята ни от Бешенова. Тръбва да признаем, че винганите по-приличат на българи в език, обичаи и духовен живот.

А бешеновите с тия

изселени 10.000 синове в България, че като ли не сж от поколението ни. От една околност сме и пак на две наречия говорим. Какво тръбва да правим в бъдеще? Дали да слъзем тия два езика — да речем винганите, макар на брой сж по-малко, за да следят бешеновци, или обратното, или пък да си останем както до сега? Разума на всеки българин мисля, че ще рече не от сега за наред да няма вече вингане, бешеновци, брейяни и др., нито изрази пълквене. Думата пълквене тръбва да се изкорени веднъж за винаги от сърцата и за напред да бждем българи. Със всички сили, стари и млади, да почнем да учим чисто българския официален език. Особено децата — новото поколение, да се учи, т. е. сж млади клончета, гдето ги клоним, нататък ще растат. Тръбва да помолим учителите да научат децата на български слова, а мисниците [свещениците] сж черковни, сж наредени от България книжки.

Нашият молитвен език си е изгубил своята форма от премахването на кирилицата. Това бше отдавна, цъли столетия, когато възприе католическата вѣра. Унуй време имъ изпратиха отъ католическитѣ държави мисници, които втели латинската азбука. Предимно имъ изпращали свещеници отъ Хърватско, които писали молитвеници сж латиница на хърватски и далматински езици. Ние ако занимами тази главна работа: майчиният език, връщането към истинския ни български език и възпитание на младежите в българския дух, един ден ще видиме, че чуждите думи в нашия език все повече ще станат а не е

Тайно заседание на Съвета на О. Н. в Лондонъ

Лондонъ — мартъ. След като се получи отговоръ на изпратените две телеграми отъ германското правителство, Съвета се събра на тайно заседание, което трая 4 часа.

На него г. Фланденъ подчерта своето становище. Направено било отъ него всичко възможно да се запази мира.

Франция отстъпила отъ своето първо становище, за равенство, по преговорите на държавите, подписали Локарнския пакт и да се дойде до невъзможност да се преговаря планът на Хитлеръ, преди да се разгледа нарушението отъ Локарно.

Становището на г. Фланденъ било подкрепено отъ г. Титулеску, Ружди Арасъ, Русия и др.

Отбранителенъ съюзъ противъ Германия

„Журналъ де деба“ — Днешното положение изисква една обща френско-английска политика. Първата цел на Германия е да се раздѣли Франция и Англия. Необходимо е съ общи усилия да се осуети тази маневра. И само, когато изоставимъ безплодната политика на решенията, резолюциите и санкциите на ОН, ние ще успѣемъ да осъществимъ общоевропейския отбранителенъ съюзъ, който ще постави Германия въ невъзможност да опустоши Европа и ще осигури запазването на мира и спокойствието на великите европейски държави.

чудо, ако това даде поводъ да се отлжчине за винаги отъ нацията ни като българи, та тогава ще се заличиме сами да съществуваме, като нация подобно на кръшовените — безъ нация и безъ езикъ.

„Тайните на Харем“

на силистренската сцена

Музикалното дружество отъ Силистра „Седѣнка“, въ най-близко бъдеще ще представи на сцената оперетата „Тайните на харема“ отъ Валентино.

За сполучливото изнасяне на тая оперета не се и съмняваме, още повече, като се има предъ видъ участието почти на всички музикални и пѣвчески сили отъ града.

Дейността на всички е почти определена, както следва: г. П. Пѣевъ, диригентъ; Ив. Димитровъ, ре-

жисьоръ; Ц. П. Ч. балетъ - майсторка; стъръ, съ участието Денка В. К. Козаров кораторъ, режисьоръ Т. Трупа П. Марков по-главните роли в Ветка П. Желъзова Н. Раличкова, Ц. Арва, Р. Чолакова, П. Ма А. Мавродиевъ, Н. ковъ и пр.

Инициаторите, съ сведенията ни, не ни трудъ, ни срѣдъ доброто поставяне.

Г-ца Ценка Заверджиева

и Г-нъ Димитъръ Черневъ

разговорни

Базарджикъ

1-1

Сили

Може да бждете

МИЛИОНЕРЪ

ако си купите единъ лотариенъ билетъ отъ щастливото представителство

П. ШАПРА - ХАДЖИУЛЪ

— Констанца —

ОПИТАЙТЕ СЕ ШАСТИЕ

чрезъ новото представителство за Базарджикъ

Калиакренски окръгъ

РИФАТЪ ИСЛЯМЪ

— БАЗАРДЖИКЪ —

Американски облагородени лози

и овощни дръвчета доставя единствения главен представителъ за Кадрилатера на Пепиниера „Фр. Каспари“ — Медиагъ

АЛЕКСАНДЪРЪ Х. МАРИНЧЕВЪ

— Тутраканъ —

Ц. ЦЕРКОВСКИ

ПО ВИТАТА ПЖТЕКА

Блѣскавитѣ лъчи на заходящото слънце деко затръбикаха по пролъговатитѣ ридове на усойната гора.

Тъмносинкавиятъ боазъ хвърли гъста сѣнка на терасовиднитѣ ливади, вълнообразно наклонени къмъ рѣчната низина. Низъ избуелитѣ трѣви, изпъстрени съ постъпни цѣтлове, рѣзко се отсѣкоха тъмнитѣ сѣнки на сволясти дървета, около които записукаха хилядно множество щурци. Тихъ вечерникъ лѣхна и отвѣ прѣ-

сенъ ароматъ далечъ задъ горското прибрѣжие... По стрѣмната пжтека змийно извита, презъ златни трѣви, се заредиха морни сѣносебачки и съ веселъ кикотъ се спускаха надолу къмъ низината. Близко нѣкъде по рѣзко отсѣчения горски рѣбъ екна пѣсенъ, който жаловно се носѣше надъ самотната гора едва доловимо отеча долу низъ пространната низина.

Младъ неволникъ яхналъ на вранъ конъ, точеше трепер-

ливъ гласъ и вѣрѣше по-тайни мжки на вечерната самота. Забързенитѣ сѣнокосачки се спрѣха и заслушаха:

Стоянь чичо си думаше:

Чичо-ле ти мой бабако

Нѣщичко ще те попитамъ

Правичко да ми обадишъ,

Кога се любятъ--не взематъ--

Има ли за тѣхъ прежала,

Прежала, чичо, забрава?...

Младия конникъ се показанадъ баиря, спрѣ жаловната пѣсенъ и бутна коня надолу.

Той отложи калпакъ и хвърли погледъ низъ откритата се пространна низина. Ободрителна хладина лѣхна изъ нея и като че заедно съ хладината да лѣхне галенъ споменъ изъ недалечно минало. Той отпусна ржце на конска грива и се

замисли...

Като че вчера да бше то луденето по хора и сѣденки; бленуването по спретни изгори по Калинка. Той сбута коня още по-силно, сѣкашъ да отбѣгне налетелитѣ го спомени.

— Милко, че много си се забързалъ! — чу се предъ самия него гласъ на млада жена, която отъ далеко се отбиваше за да стори пжтъ на коня.

— Ти ли си, Калинке?

— Азъ, Милко... Ходихъ да нося хлѣбъ на косачитѣ, пъкъ закъснѣхъ. А ти кжде се губиш? Мълвеше срамежливо Калинка, свела очи къмъ земята.

— Азъ... не знаешъ ли, Калинке? Старъ занаятъ карамъ азъ: ора, копая, пъкъ понѣко-

га пѣя да забравя какъ рѣ — Какъри! — промълви на себе си Калинка и очи още повече къмъ земята.

— Тѣй, какъри... А ти какъри, а?

Въ гласътъ му прозвуча тица отъ мжка.

Той оравни коня съ Калинка и продължи:

— Хе, живѣй... живѣй радвай се на мжжъ--що

— Радвай се!

Калинка догади укорни думи; тя изви безпомощно къмъ Милко и поиска да говори, но нѣщо и притѣ гърлото и тя замълви неясно:

— Радвай се!.. Господи, ли съмъ крива?

— А то можеше да не

ОТА НА МАЛЦИНСТВАТА

Амнистията и малцинствата

няколко дни, сто-
вестници ни но-
ествита, че въ ми-
ството на правосъ-
се готвель законъ
рока амнистия.

ия известия не се
оце, кой и какви
явления ще бждатъ
ати. По тоя въ-
дори не сж се изка-
оце и правниците
араната, които въ
иматъ първи думата.

о малцинственъ и
ицаленъ печатъ, раз-
е, че не можемъ да
очая тежка и ав-
етна дума, каквато
амали разнитъ ка-
ети отъ Кралство-
то малцинство, сж-
е добре организирано,
желъ да наложимъ
ни постановления,

е, които да обхване
за амнистията, но
ме, че сме въ съ-
е, безъ нъкой да
да ни обвини, да

амъ апелъ къмъ ро-
то обществено мн-
къмъ всички боравя-
законитъ въ тая
а, за пълна амни-
която да обхване
дени малцинства, безъ
а на двънния имъ.

знаемъ, и се на-
е, че законодателя
да прави разлика
равноправнитъ гра-

ждани на страната, но
все пакъ, дългъ ни е да
припомнимъ онова, което
понтъкога се забравя.

Известно е на всички,
пък и на ромънското об-
ществено мнение, че въ за-
творитъ лежатъ често
пяти, малко виновни хо-
ра, много години. Най-че-
сто може да се случи
това съ народностнитъ
малцинства, които, обви-
нени отъ административ-
ни власти, по една или
друга причини, не знаещи
добре или никакъ офици-
алния езикъ, биватъ осжж-
дани, може би, съгласно
дознанията на жандарми.
и пр. Въпръки желанието
си, съдебнитъ инстанции е
допустимо да направятъ
и тѣ, макаръ въ рѣдки
случаи, нѣкои грѣшки.

Базирайки се на тия
опущения, правятъ сжитъ
апели и голѣмитъ буку-
решки ежесдневници.

Като мислимъ, че из-
пълняваме единъ общест-
венъ дългъ и една отслуга
на българското малцинст-
во и държавата, въ която
живѣемъ, изказваме едно
скромно мнение, което се
включва въ това: да бж-
датъ амнистирани всички
о с ж д е н и добруд-
жанци въ духа на справед-
ливостта, съ готвящия се
законъ за амнистията.

Общински работи

и бѣхме да чуемъ,
сле, отъ устата на ба-
ишкото гражданство
похвални думи за
ския ни кметъ.

десятки години сме

свикнали да слушаеме само
гълчъ и провали.

Тръгвали сме по кварта-
литъ, разпитвали сме по
кжщи и дюкяни, до сега, съ
малки изключения, нека бж-

демъ откровени, не чухме
нито една похвална дума за
бивши общински управници.
На всѣкжде недоволство,
на всѣкжде гълчъ и про-
вали. И имаха право граж-
данитъ: данѣцитъ се съби-
раха редовно въ пари, не
се признаваше никаква на-
тура, а за града—за ули-
ци, освѣтление, вода, хигие-
на, хали, благоустройство—
нищо не се правеше.

На такава брада, такъвъ
брѣсначъ!

Не искаме да възхвалимъ
и днешното управление на
общината н и. На й-
малко състава на общин-
ския съветъ. Не че и тѣ
нѣматъ грѣшки. Та нима
грѣшката съ халитъ пост-
роени само две, на двата
края на града, е малка, ко-
гато можеше и може и сега,
да се построи и то на всѣка
цена, още една такава на
мѣстото на стария орѣхъ?
Нима сключениятъ кон-
трактъ съ наемащето съ
прокарване на електриче-
ство дружество е толкова
при сърдце на гражданитъ,
където мило се мѣдри 30
годишенъ срокъ и баснос-
ловнитъ скжпи и прескжпи
лейчета на киловатъ?

Но асичко това е грѣш-
ка въ дѣлата. Значи вър-
шили работа и допускали
грѣшки. Какво ще сгрѣ-
шатъ тѣхнитъ отъ десетки
години предшественици, ко-
гато не предприеха нито
една сериозна работа?

Съ право гражданството
се възмушава отъ еднитъ,
а критикува дѣлата на дру-
гитъ. Днешната общинска уп-
рава начело съ г. Д. По-
песку, направи крачка на-
предъ, за да може да се
доближи и нашиятъ градъ
до другитъ отъ страната съ
своята общинска политика.

Следъ онова, което е на-
правилъ до сега: халитъ,
улицитъ, въпроса съ изпла-
щане общ. данѣци, пѣти-
щата, освѣтлението, науча-
ваме, че първата му про-
лѣтна дейность ще бжде
оправяне на улицитъ и по-
правка на такива въ край-
нитъ квартали.

Ами водата?—Другъ пѣтъ.
Ренор.

Ролята на ромънскитъ

градове презъ епохата на българското възраждане
отъ Д. Н. МИНЧЕВЪ

Нѣщо повече може да се
каже за Яшъ, столицата на
Молдова.

Презъ 1646 г., католиче-
скиятъ епископъ Бандинусъ
посещава ромънскитъ кня-
жества и въ своя Кауексъ
(мемориалъ) бележи впе-
чатленията си. Въ това не-
гово пѣтешествие е билъ
придруженъ отъ софийски-
ятъ епископъ, българина
Петъръ Парчевичъ: знае се,
че Парчевичъ е положилъ
много старания за извою-
ване на свободата на свое-
то отечество. Бандинусъ по-
менава въ Кодекса си, за
реверента отъ Яшъ, бълга-
рина Иванъ Лиловъ, викарь
за Молдова. Сжщиятъ епис-
копъ, разпредѣля жители-
тѣ на Яшъ въ дванадесетъ
народности. Българитъ сж
поставени на пето мѣсто.
Това достатъчно илюстрира,
като въ какъвъ размѣръ
сж населявали българитъ
молдовската столица. До
скоро една отъ яшкитъ у-
лици, въ квартала Татарашъ
се е наричала **Str. Bulgara**.

Въ яшкитъ висши учили-
ща сж следвали много бъл-
гари. Единъ отъ тѣхъ е и
професоръ Агура отъ со-
фийскиятъ университетъ.

Да минемъ къмъ градо-
ветъ на Бесарабия.

Почваме съ гр. Кишиневъ
— Кишинъу, столицата на
тая провинция, между Днес-
търъ и Прутъ, частъ отъ
Молдова. Къмъ XVIII вѣкъ
се забелязва първото коло-
низирване съ българи въ
Кишиневъ. Въ края на сж-
щото столѣтие българитъ си
построяватъ свой храмъ
„Възнесение“. Следъ мина-
ването на Бесарабия къмъ
Русия (1812 г.) българската
колония въ Кишиневъ се у-
голѣмява. Това става при-
чина, че презъ 1819 г. да
се съгради една нова бъл-
гарска църква „Св. Георги“.

Българитъ въ южна Бе-
сарабия се установяватъ

най-вече следъ 1812 г. ру-
ситъ имъ даватъ известни
привилегии. Така тѣ засел-
ватъ многобройни села и
градове. Болградъ, Ком-
ратъ, Исмаилъ и много се-
ла представляватъ силни
български колонии.

По-късно, следъ париж-
киятъ трактатъ [1859 г.],
южна Бесарабия минава
къмъ Ромъния. Молдов-
скиятъ кахмакаминъ, князь
Никола Богориди, чрезъ
хрисовулъ отъ 6 юний 1858
г., потвърждава правата на
бесарабскитъ българи да-
дени имъ отъ руситъ.

Отъ градоветъ на южна
Бесарабия, първи българ-
ски центъръ е Болградъ,
това ясно личи и отъ само-
то име на града. Въ този
градъ е кипялъ живъ кул-
туренъ животъ. Болградска-
та бълг. гимназия (централ-
но училище) е билъ про-
свѣтенъ центъръ, където
голѣмо число българчета сж
учили на майчинъ езикъ.
Тя е била за времето си
единствената така да ка-
жемъ, висша българска
школа. По край гимназията,
сжществувала и печатница,
отъ която сж излѣзли на
бѣлъ свѣтъ много книги
отъ най-разнообразенъ ха-
рактеръ. Болградъ заема
трето мѣсто, следъ Буку-
рецъ и Браила, въ исто-
риата на българската пе-
чатна книжнина въ Ромъ-
ния, отъ 1806 г. до 1877 г.
Споредъ една наша стати-
стика, тукъ сж издадени
шестдесетъ книги.

Северно отъ Болградъ е
гр. Комратъ, сжщо силенъ
центъръ съ българско учи-
лище.

Исмаилъ е другъ бесараб-
ски градъ, на Дунава, съ
многобройна българска ко-
лония. Въ исмаилското бъл-
гарско училище, презъ 1870
г., е билъ учителъ гения
Христо Ботевъ, поета и бо-
реца за свободата.

—мълвеше Милко, ка-
себе си; можеше... не е
сърцето дете потег-

е азъ ли съмъ винов-
ажко! простена сега тя.
о свали бѣла кърпанадъ
очи налада: — Чакахъ
дини... и още десетъ
да те чакамъ, но ти...
како азъ, Калинке?

каво... Забъбраха хора-
ти тѣмъ въ службата
одилъ за друга...пѣкъ...
къ ти не се стѣрпя
ини върни ли ще из-
хорскитъ — прозвуча
ния гласъ съ укоръ и

анка изново изви очи
него и сведе безпомощ-
къмъ земята

— Но така е то... сълзи,
клетви, а сега малко те е еня,
че нѣкой е лудѣлъ по тебе,
че нѣмалъ да забрави...

— Милко, лудостъ е твое-
то!... Какво можехъ азъ?... на-
ли знаешъ, нали ти писахъ —
какво можехъ азъ? — повини
гласъ Калинка, забързала следъ
кня.

— Всичко можеше, Калинке,
всичко можеше... пѣкъ и сега
може...

— И сега? Ехъ, Милко,
мжжъ си ти, че тѣй хорту-
вашъ.

И женъ, и жена да бжде...
не е ли то мерака всичко —
не е ли сърдцето?... На, защо
моето е студено?... жена и
азъ вода, но студено, не о-
бивка! — изрече натъртено

Милко и като засраменъ отъ
неволната изповѣдь, спози за
пръвъ пѣтъ очи къмъ земята
и неусетно сбута коня, който
отмина нѣколко крачки на-
предъ.

— Милко... ахъ, Милко, ти
не знаешъ, незнаешъ колко
азъ искахъ, Милко, още пър-
вата година... ахъ, Милко, за-
що ме карашъ да хортувамъ!
— пресече Калинка извед-
нажъ тежко заредени думи...

Милко повторъ сърѣ и урав-
ни коня си съ нея.

— Хе, кажи! азъ какъ каз-
вамъ. Какъ да кажа обичамъ,
като не обичамъ... На, и деца
имамъ, но като че не сж мои
— чужди...

Чужди!... Охъ, мълчи мълчи,
Милко! — извика бързо Калин-

ка и сълзи като градъ рухна-
ха изъ очитъ ѝ; глухи хълца-
ния задвяха гърлото ѝ.

Милко тренна.

Тия чисти Калинкини сълзи
го изненадаха. Тѣ като че му
откриха едно море отъ по-
тайна мжка, грижливо крита
отъ хорски погледи, тамъ въ
необзирни сърдечни дълбини.
Той сети, че го пронизватъ
остри шинове, шиновѣтъ на
безнадежността и отчаяннето.
Нѣщо като че го залуши въ
гърдитъ, като че да се смръ-
чи и притѣмнѣ свѣта. И той
безпомощно се взрѣ около си,
пакъ неволно шибна коня и
полетѣ напредъ по вѣтата пѣ-
тека...

И не следъ много, тамъ,
където рѣчното прибрѣжие

екна пакъ жаловната пѣсень,
която като плачевенъ стонъ
се понесе далеко надъ про-
странната низина:

Кога се любятъ две млади,
Кога се моятъ — не зематъ —
Има ли за тѣхъ забрва
Забрва, чичо, прежала?

Силния мжжки гласъ отли-
таше се тѣй плачевно вре-
домъ надъ пространната рав-
нина и неуловимо замираше и
се губѣше въ монотонното
бучение на бистра Росица.

Забързенитъ сѣносбиращи
се спираха, споглеждаха и
спотайно промѣляваха:

— Клетия Милко!... още не
забравилъ Калинка!

По бѣлия свѣтъ

РАЗВОДЪ МЕЖДУ ГЛУХОНѢМИ

Въ щата Индиана, въ Съединенитѣ щати, глухонѣмиият Чарлзъ Девисъ се отнесъл до сѣда съ молба да го разведе съ жена му, която била сѣщо тѣй глухонѣма. За преводачъ между сѣда и странитѣ служилъ единъ глухонѣмъ учителъ. Като поводъ за този разводъ девизъ изтъкналъ обстоятелството, че жена му миела кучето въ сѣщия сѣдъ, въ който готвѣла ястиета. Сѣдътъ решилъ да разведе съпружитѣ.

ЕРИО КАТО ЧОВѢКЪ

Въ последно време парижкитѣ вестници много взеха да се занимаватъ съ Ерио. Пишатъ не само за Ерио — видния държавникъ но и за Ерио — човѣка. Напримѣръ, намиратъ, че Ерио, както по своето видно обществено положение, тѣй и по материалнитѣ си възможности (той е собственикъ на две копринени фабрики въ Лионѣ), би могълъ да се облича малко по-елегантно. Но Ерио обръща твърде малко внимание на своята външност. Той не сваля отъ гърба си дреха, докато не извехтѣе и не лѣсне, а панталонитѣ промѣня само когато при колѣнитѣ се издуятъ отъ продължителното носене. Друго, което пишатъ вестниците за Ерио, то е за нѣкои негови слабости. Напримѣръ, той е билъ страстенъ колекционеръ на лули. Въ тази колекция имало много интересни и странни екземпляри. Втора невинна слабостъ на Ерио била ловенето на риба. Ерио билъ страстенъ риболовецъ и по нѣкога сполучливата ловитба била въ състояние да го докара въ много по-добро настроение, отколкото нѣкоя политическа победа. До неотдавна Ерио ималъ и друга една слабостъ: обичалъ да си похапне и се смѣталъ за изтънченъ гастрономъ. Но отъ три години насамъ, откато прекара сериозна болестъ въ бжбрецитѣ и стомаха, билъ принуденъ да се откаже отъ гастрономическитѣ радости и да се ограничи съ едно скромно и еднообразно меню, предписано му отъ лѣкаритѣ.

ВЪ ПАЛЕСТИНА ЩЕ ПЕКАТЪ „ЖИВЪ ХЛѢБЪ“

Въ Хайфа е основано едно оригинално акционерно дружество подъ името: „Дружество за биологически продукти“. Целта на това дружество е да осъществи проекта на известния палестински химикъ М. Вилбушевичъ за приготвя-

не на „живъ хлѣбъ“ по новата система на този ученъ. „Живиятъ хлѣбъ“ се приготвя не отъ млѣно зърно [брашно], а отъ ржжени зърна, наитснати известно време въ вода. Отъ тѣзи зърна се измѣсва тестото, което се държи въ продължение на 12 часа въ херметически затворенъ сѣдъ, следъ което въ него се прибавя 2 на сто квасъ. Отъ това тѣсно се изпича хлѣбъ при температура 250 гредуса целзиеви. Благодарение на тази система, въ хлѣба оставатъ люспитѣ на зърната, които съдържатъ много хранителни вещества, а сѣщо и всичката жива енергия на зърното, която обикновено се губи въ време на меленето. Посвоя съставъ „живиятъ хлѣбъ“ съдържа 30 на сто повече хранителни вещества, отколкото обикновения хлѣбъ. Този хлѣбъ е особено полезенъ за храна на болни и за жени, които кърмятъ деца.

„ВЪСТЪ“

— Директора на мѣстната Бъл. М. гимназия, въ желание, да изпълни дълга си до край, е свикалъ родителско-учителски срещи въ помещението на гимназията. Целта на тѣзи срещи е била да се даде възможностъ на родителитѣ да се опознаятъ помежду си, да се запознаятъ по-отблизо съ г. г. учителитѣ, да размѣнятъ мисли съ тѣхъ, по отдѣлно за всѣки ученикъ, относно успѣха и поведението му.

Повикани сж били родителитѣ на всички ученици отъ I, II и III класове. Инициативата е повече отъ похвална. Тя говори, че дирекцията иска на всѣка цена да намѣри начинъ да въздейства възпитателно на ученицитѣ, особено при днескашнитѣ тежки и мжтни времена. За голѣмо, обаче, съжаление срѣщитѣ сж биле съвсемъ слабо посетени. Това говори, че г-да родителитѣ, следъ като сж си записали децата, сж ги натирили въ училище и повече не се грижатъ за тѣхъ.

Съгласно членъ 10, буква б. отъ закона за насърчение туризма въ страна, отъ сега нататъкъ ще се слага на всѣки издаденъ за странство паспортъ по една туристическа мѣрка отъ по 500 лей и по 300

лей за всѣко фигурираще въ колективенъ паспортъ лице.

— Въ петъкъ, 20 т. м., 8 и половина ч. вечерта, спортното д-во „Глория“ свиква членовѣтѣ си на редовно годишно събрание, въ седалището на клуба.

Четвъртъкъ, 19 т. м., 4 ч. сл. об., въ салона на Бълг. Ч. Мжска гимназия, г-нъ Г. Батали, учителъ при сѣщата гимназия, ще говори на тема „Г. Траяновъ“.

Следва литературно-музикална частъ.

— Днесъ на житното тържище се предлагатъ следнитѣ цени:

Зимница 3.60—4.30, царевица 2.20—2.35, ржжъ 3.00—3.30, фий 4.00, овезъ 2.30—2.35, бобъ 4.10.

— Министерството на Просвѣщението опровергава вѣстѣта, проникнала въ нѣкои среди, за премахване на 8-мия класъ въ гимназиитѣ.

— Напоследъкъ гражданството зачести съ своитѣ оплаквания за нередовното вземане на боклука отъ боклучийскитѣ каруци.

По второстепеннитѣ улици лежатъ отъ седмици мъртви кокошки, кучета, котки и др.

Иматъ думата респективнитѣ власти.

— Въ недѣля, 22 т. м., следъ обѣдъ, на общинското игрище, ще се състоятъ следнитѣ мачове за есененъ шампионатъ: „Юптеръ“ — „Добруджа“ и „Вихрь“ — „Венера“.

— Въ заседанието на общинския съветъ на село Алѣчкѣй, единъ колонистъ се е осмѣлил да каже нѣкои нелепости по адресъ на българитѣ, но е получилъ заслуженото отъ селския учителъ.

Какво щеше да бжде, ако винаги така постъпваха всички учители?

— Отъ 1 априлъ, т. г., управлението на общинска-

та баня отъ града ни е решило да прави месечни абонаменти!

За неопредѣлени кжпаня, ще се плаща 40 лей на месецъ.

По случай Великденскитѣ празници, магазинъ на **АТ. ВАСИЛЕВЪ [Наско]** е асотиранъ съ най-разнообразни копринени и вълнени платове отъ най-нови десени и цѣтѣве — сѣщо и съ всички други видове манифактурни и галантарийни артиколи. Голѣмъ изборъ на чорапи, които продава съ гаранция. Въпрѣки поскупването е намалилъ ценитѣ на всички артиколи за да може всѣки да се снабди.

Продаватъ се

— кжци и дюкани — Халтъковъ и Стефанъкова, находящи се востройния административна палатъ на ул. „Режисавета“, до Ронинска гимназия.

Продаватъ се на нѣколко части.

Спри при стопанитѣ кино „Сплендидъ“

Продаватъ

единъ даракъ и че отлично състояние, а зданието [може и по което се състои отъ ления [кафене, стан], ши въ с. Всетлий, Братияну [Мусу-бей]. Справка и спораз при ПЕТКО ГЕО с. Всетлий

Д-ръ Д. МИЛЕВЪ — ХИРУРГЪ —

Специализиралъ въ Германия, бивши началник на хирургическото отделение при Варненската обща болница, отъ 1 мартъ т. г. е обзавелъ обрзвоя частна Хирургическа клиника вътрна, площадъ Екзархъ Йосифъ, въ зданието на лай Неновъ, където приема и извършва всѣ видъ операции по най-усъвършенстванъ начинъ.

Д-ръ Т. ХАНДЖИЕВЪ

Вътрешни, детски и венерически болести — Приема презъ всѣко време на денъ Ул. „Принципеса Иляна“ 1 [Шадрафския площадъ] — Базарджикъ

ПЛЕТАЧНИ МАШИНИ

„МЕТЕОРЪ“

съ най-усъвършенствания „Бунтмустеръ“ — Апарвсички дебелени и широчини доставя гла представителъ **Александъръ Х. Маринъ** Тутраканъ — Дуросторски окръжъ Букурещъ VI str. Tutunari 24.

ST. H. SEPTVILL

КОНДУКТОРЪ — АРХИТЕКТЪ

— Силистра —

Признатъ отъ Академията по Архитектура и отъ Министерството на просвѣтата — Букурещъ Изработва добросъвестно и при най-износни планове и девизи за постройки, пристройки, бразования и пр. въ рамкитѣ на закона за гоустройството.

Собственикъ, отг. редакторъ Я. х. Яневъ

Типография „IZVOR“ — Bazargic

ЗА ЧАЙ
КАФЕ, ПАСТИ,
АПЕРАТИВИ
ИСКАЙТЕ:
КОНЯКЪ

За проданъ въ бодегии, кръчми и всички първокачествени колониални и спиртни магазини

SECRETI
Rom Standard

Sediul fabricii BUCURESTI
Str. „Doamna Chisla“